

פרשת בשלח – נס בתוך נס

אחרי שעם ישראל הלכו במדבר שלושה ימים ולא מצאו מים, הם הגיעו למרה ולא יכלו לשתות שם את המים כי הם היו מרים. העם התלונן וה' אמר למשה שישליך עץ אל המים, כשהושלך העץ, המים נהיו מתוקים. (טו כב-כה)

במכילתא נאמר שהעץ היה מר, והיה כאן נס בתוך נס, שעץ מר המתיק את המים המרים.

במדרש אמרו על כך שהקב"ה ממתיק מר במר.

גם בימי אלישע היה נס דומה. אחרי שאלוהו עלה בסערה לשמים, אלישע הגיע ליריחו. אנשי יריחו אמרו לאלישע: "הנה נא מושב העיר טוב כאשר אדוני רואה והמים רעים והארץ משכלת" (מלכים ב ב יט).

על דברי אנשי יריחו שאלו רבותינו במסכת סוטה (מז:): אם ביריחו אנשים מתים בגלל המים הרעים, איך אומרים תושבי יריחו "שמושב העיר טוב", כלומר שטוב לגור שם? התשובה על כך כדברי רבי חנין: חן המקום על יושביו.

ההסבר לדבריו הוא שאין מקום מושלם בעולם, בכל מקום אפשר למצוא חסרונות, אבל אנשים שבחרו לגור במקום מסוים, סימן שהם אוהבים את המקום למרות החסרונות שיש שם, ולכן למי שאינו גר שם אסור ללעוג ולבזות את מי שהחליט לגור שם למרות החסרונות.

והוסיף על כך רבי יוחנן (שם בגמרא סוטה מז:): שלוש חנות הם, חן מקום על יושביו, חן אישה על בעלה, חן מקח על מקחו.

רבי יוחנן מוסיף שאדם שהתחתן שמח על בחירתו למרות שבעיני אחרים אשתו לא מוצאת חן, לכן אסור ללעוג לו על בחירתו.

וכן אם אדם קנה משהו, אל תלעג לו על קנייתו, כי אדם שמח במה שקנה, למרות שבעיניך הדבר שהוא קנה לא יפה.

תושבי יריחו אמרו לאלישע שאי אפשר לשתות את המים שביריחו כי הם לא ראויים לשתיה, אלישע ביקש שיביאו לו מלח, את המלח הוא שם במים והמים הפכו להיות ראויים לשתיה.

גם על המעשה הזה אמרו רבותינו שהיה כאן נס בתוך נס, שאלישע המתיק את המים במלח.

למדנו מכאן יסוד חשוב. לפעמים יש תקופות בחיים שבהם מרגישים מרירות ואז מתחילים להתלונן. הדרכת רבותינו היא שצריך להאמין שכל מה שהקב"ה עושה לטובה ואז מצליחים להפוך את המרירות למתיקות.

מסופר על הרב שך ששידכו לו את בתו של אחד הגבירים שהתחייב לקנות לו בית ולפרנס אותו בזמן לימודיו. לקראת החתונה הגביר הפסיד את כל רכושו ולא הייתה לו אפשרות לקיים את הבטחתו. אבי הכלה אמר לרב שך שמצדו אפשר לבטל את השידוך כי הוא לא יכול לעמוד בהתחייבות. הרב שך לא היה מוכן לבטל את השידוך למרות הצעות רבות שהגיעו אליו מגבירים אחרים. כל חבריו של הרב שך גרו בדירות משלהם והוא גר בשכירות. כשפרצה מלחמת העולם אמרו שכדאי לברוח מפני הגרמנים, כל החברים שלו שהיו להם דירות משלהם התמהמהו מלברוח, ולבסוף אחרו את מועד ונהרגו. הרב שך שלא הייתה לו דירה משלו, לא היה לו מה להפסיד, והוא ברח עם בני משפחתו וניצל, ואז התברר שמה שהיה מר בתחילה היה מקור ההצלה בסוף.